

Beslut om ändring och utvidgning av naturreservatet Tallet i Hjortsberga socken, Ronneby kommun

Beslut

Länsstyrelsen beslutar, med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken, att ändra och utvidga naturreservatet Tallet inom fastigheten Johannishus 1:2 i Hjortsberga socken, Ronneby kommun till att omfatta det på bifogad karta angivna området, bilaga 1.

Länsstyrelsen beslutar vidare, med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 22 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken mm om föreskrifter enligt nedan för naturreservatet.

Länsstyrelsens resolution den 27 juni 1961 såvitt den rör fridlysning av vad som betecknats som område IV (Johannishus nr 1 m.fl., Talletreservatet) såsom naturminne och härtill hörande fridlysningsföreskrifter skall upphöra att gälla, när detta beslut vunnit laga kraft.

Naturreservatet skall benämnas **Tallet**.

Administrativa data

Objektnamn	Tallet
Objektnummer	10 02 007
Natura 2000-beteckning	SE 0410118
Areal	16,4 ha
Län	Blekinge
Kommun	Ronneby
Socken	Hjortsberga
Naturgeografisk region	Blekinges sprickdalsterräng och ekskogsområde
Kulturgeografisk region	Sydsvenska odlingsbygderna
Läge	Ca 2 km NV om Hjortsberga kyrka
Hänvisning till digitala gränser på beslutskartan	
Ekonomisk karta	035 64 Edestad
Fastighet	Johannishus 1:2
Markägare	Johannishus Fideikommiss AB, 372 95 Johannishus
Markslag och naturtyper	Västlig taiga* 14,1 ha. Skogbevuxen myr* 1,3 ha.
Samfälligheter	Väg
Koordinater	X=1 473 817 Y=6 234 184
Naturvårdsförvaltare	Länsstyrelsen i Blekinge

Beskrivning över området och skälen för beslutet

Reservatet är beläget i östra delen av Ronneby kommun, knappt 2 km VNV om Hjortsberga kyrka. Området ligger i Blekinges sprickdalsterräng och ekskogsområde och utgör en del av en grusås ca 40-45 meter över havet. Berggrunden består av granit. På västra sidan utvidgas reservatet och får gräns mot Möllerydsåsens naturreservat. Skogsbruk bedrivs runt reservatet.

Det tidigare avsatta reservatet består av en gammal tallskog med stor andel gran som föryngrar sig kraftigt. Tallen har svårt att föryngra sig.

I början av 1960-talet utförde zoologen Hans Kauri undersökningar av markfaunan i området. Hans Kauri beskrev området på följande sätt: *"Grovstammig tallskog med betydande inslag av gran, som växt upp på svedjeland och lär vara fredad sedan 1884. Den näringsfattiga, sandiga marken är täckt med en matta av mossor med Pleurozium schreberi, Hylocomium och Ptilium crista-castrensis som dominerande arter. På vissa ställen bildas bottenskiktet av lavar: Cladonia silvatica och rangiferina. Smärre bestånd av Cladonia alpestris förekommer också. Fältskiktet är artfattigt och består huvudsakligen av fläckvis växande blåbärsris och lingon, samt ekorrbär och kruståtel. Under mosstäcket fanns endast ett tunt lager av bottenförna.*

Trädbeståndet i denna gamla skog är glest, som gör att ljusförhållandena på skogsbotten är tämligen goda. Solstrålningen kastar ett mosaik av ljus på skogsbotten varigenom uppvärmningen av moss- resp. förnaskiktet under soliga vår- och somrardagar blir betydande. I överensstämmelse med humusskiktets och förnans torftiga utbildning, frånvaron av kalk, vegetationens ensartade sammansättning mm är faunan artfattig. En bidragande orsak därtill kan vara den tämligen korta tidsrymd samhället haft till utveckling, omkring 100 år efter svedjandet."

40 år senare har granen spritt sig kraftigt i området och bitvis finns en tät ungskog av gran mellan tallarna. Detta innebär att ljusförhållandena och mikroklimatet har förändrats kraftigt så att mindre ljus når ner till marken. Troligen har marken jämnare förhållanden med avseende på markfukt och temperatur än när Hans Kauri gjorde sin undersökning av markfaunan.

På grund av sin särprägel och skönhet har man ofta valt att äta lunch i Tallet under exkursioner.

Området har annan form än vad den ursprungliga skissartade reservatskartan från 1961 anger. Reservatskartan från 1961 har en yttre med heldragen linje markerad gräns och en inre med punkter markerad gräns som bättre visar var det värdefulla området finns. Inom det med heldragen linje markerade området ingår också brukade skogar som till största delen saknar naturvärden. Dessa skogar kom med i reservatet på grund av att gränserna för det i fält avgränsade området aldrig mättes in.

Den nya avgränsningen omfattar det i fält markerade reservatet med tall-grannaturskog, en sumpskog med mycket död ved och mindre delar annan värdefull skog i nordvästra delen av reservatet.

Reservatet utökas med ett område väster om det befintliga reservatet och gränsar därmed till Mölleryds naturreservat. Området består av äldre naturskog av gran och tall

ner mot ett försumpat område med mycket död ved samt med ett mindre område med yngre barrskog.

Tallets är ett fint exempel på en sedan mycket lång tid fredad naturskog, uppkommen på svedjeland och som har fått utvecklas fritt. Där ansamlingen av förna har försämrat tallens möjlighet att föryngra sig medan förutsättningarna för granföryngring har blivit goda. Mikroklimatet har förändrats från ett ljust och torrt till ett mörkare med stabilare temperatur och fuktförhållanden i marken.

I området är det möjligt att studera successionen i en äldre barrblandskog och den fortsatta successionen när de gamla träden dör.

Regeringen har föreslagit att reservatet skall ingå i Natura 2000.

Tallets naturreservat bör utökas och skötas enligt bifogad skötselplan för att bättre bevara en på svedjemark uppkommen naturskog som har påverkats mycket lite av skogliga åtgärder under en lång fredningstid. På grund av att skogsbrand är ovanligt i modern tid finns ingen begränsning för gran. Granen har under de senaste 40 åren ökat kraftigt i området och är nu det enda trädslag som föryngrar sig bra. Därför kan åtgärder som begränsar granen och möjliggör en förökning av tall övervägas. Tallen skall i övrigt få utvecklas fritt.

Syfte med reservatet

Ändamålet med fridlysningen av området som naturminne var enligt länsstyrelsens resolution 27 juni 1961 *”att så länge som möjligt bevara nuvarande beståndstyp och att visa produktionsmöjligheterna på medelmåttig skogsmark med gott grundvattentillstånd”*.

Syftet med reservat och utökningen av den skyddade arealen är:

- skydda värdefulla naturmiljöer så att gynnsam bevarandestatus upprätthålls för habitattyperna *Västlig taiga, 9010 och *Skogbevuxen myr, 91D0. Naturmiljöerna består av på gammal svedjemark uppkommen naturskog med gammal tall och en ökande andel gran. Tallet har varit fredat i ca 120 år. Det skyddade området utvidgas med ett försumpat skogbevuxet kärr med mycket död ved och ett mindre område med barrblandskog.

Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda markområden inom reservatet.

Utöver vad som annars gäller är det förbjudet att

1. uppföra byggnad eller anläggning
2. anlägga väg
3. anlägga luft- eller markledning
4. anordna upplag
5. borra, spränga, gräva, schakta, utfylla, tippa eller skada marken
6. lägga igen öppna diken, dika eller dämna
7. bedriva täkt i någon form
8. uppföra flaggstång, mast eller antenn
9. avverka skog eller utföra skogsvårdsåtgärd
10. ta bort eller upparbeta dött träd, vindfälle eller stubbe

11. plantera eller så träd, buskar eller andra växter
12. inplantera för området främmande växt- eller djurart
13. framföra motordrivet fordon annat än i samband med uttransport av fällt vilt med s.k. älghugare eller motsvarande
14. använda kemiska bekämpningsmedel, kalka eller tillföra handelsgödsel

Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken för ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheten som ingår i reservatet

Markägare och innehavare till särskild rätt till mark förpliktigas tåla att åtgärder vidtas inom området enligt fastställd skötselplan, såsom att det i reservatet:

1. uppsättande av informationsskyltar
2. genomförs undersökningar av djur-, svamp- och växtarter

Föreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken, om rätten att färdas och vistas och om ordningen i övrigt i reservatet

Utöver vad som annars gäller är det inte tillåtet att

1. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda stående och omkullfallna träd och buskar
2. fånga eller insamla ryggradslösa djur på sådant sätt att deras biotoper eller reproduktionsmiljöer skadas eller förstörs
3. gräva upp växter
4. medföra ej kopplad hund annat än vid jakt
5. uppsätta tavla, plakat, affisch, skylt eller göra inskrift
6. förstöra eller skada fast naturföremål eller ytbildning
7. framföra fordon annat än på väg
8. rida eller cykla annat än på väg
9. göra upp eld
10. tälta eller ställa upp husvagn eller husbil
11. anordna lägerverksamhet eller tävling

Utan länsstyrelsens tillstånd är det förbjudet att

1. samla in vedlevande insekter eller vedlevande svampar
2. bedriva vetenskaplig forskning som omfattar provtagning eller installation av utrustning

Ovanstående föreskrifter enligt 7 kap. miljöbalken skall inte utgöra hinder att sköta området enligt till beslutet hörande skötselplan. Föreskrifterna utgör heller inget hinder för delägare i samfällighet att utnyttja sin rättighet.

Fastställelse av skötselplan

Med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken fastställer länsstyrelsen den till beslutet hörande skötselplanen. Reservatet skall förvaltas av Länsstyrelsen. För utförande av åtgärder enligt skötselplan kan uppdragstagare utses.

Ärendets handläggning

Det område som kom att bli naturreservatet Tallet har av Johannishus gods undantagits från skogsbruk sedan 1884. Tallet fridlystes som naturminne 1961 med stöd av 6 § naturskyddslagen. Området är numera att anse som naturreservat. Det har ansetts angeläget att knyta ihop naturreservatet Tallet med det näraliggande reservatet Mölleryd genom att även skydda det mellanliggande området med sumpskog och barrskog. Värdering har utförts av SVEFA AB 1998 . Överenskommelse om intrångsersättning har träffats 2000-12-15. Ärendet angående intrångsersättning har avslutats.

Reservatet ingår i EU:s ekologiska nätverk Natura 2000.

Lantmäterimyndigheten har upprättat fastighetsförteckning, gjort en fastighetsutredning och mätt in gränserna.

Markägaren har förelagts förslaget för yttrande under våren 2004. Markägaren har yttrat sig över förslaget vilket föranlett mindre ändringar av detta.

Förslaget har skickats på remiss till berörda myndigheter under sommaren 2004. Ronneby kommun och Blekinge museum har inget att erinra mot förslaget. Naturvårdsverket har framfört synpunkter på skötselplanen. Förslaget har bearbetats för att öka tydligheten i bevarandemålen.

Ikraftträdande

Detta beslut träder ikraft den dag det vunnit laga kraft. Föreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken gäller dock omedelbart, även om de överklagas.

Överklagande

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, miljödepartementet, inom tre veckor från den dag kungörelse om beslutet varit införd i ortstidning.

Deltagande

Beslut i detta ärende har fattats av landshövding Ingegerd Wärnersson.

I beslutet har även deltagit länsassessor Bengt Johansson, antikvarie Anette Johansson samt biolog Lars-Göran Olsén, den sistnämnde som föredragande.

Ingegerd Wärnersson

Lars-Göran Olsén

Kungöres i länets författningssamling, ortstidning och ORIS.

Bilagor:

1. Karta med reservatsgränser
2. Skötselplan
3. Konsekvensutredning
4. Hur man överklagar (B:1)
5. Sändlista

Kopia till:

Se sändlista, bilaga 4